

Informatie over het geneesmiddel Methotrexaat (Emthexate®, Ledertrexate®)

Uw reumatoloog heeft u Methotrexaat voorgeschreven voor de behandeling van uw reumatische aandoening. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom deze folder aandachtig door.

Het effect van Methotrexaat

Met medicijnen is de oorzaak van reumatische aandoeningen niet weg te nemen. Wel zijn er medicijnen die deze aandoening rustiger kunnen maken. Na enige tijd kunnen hierdoor klachten als pijn, stijfheid en zwelling van de gewrichten afnemen. Methotrexaat is zo'n medicijn. Het kan zes tot acht weken duren voordat u merkt dat dit medicijn begint te werken. Als u al pijnstillers gebruikt, kunt u deze blijven gebruiken. Indien Methotrexaat een gunstig effect heeft, kunt u het jarenlang blijven gebruiken.

Helaas heeft het niet bij iedereen een gunstig effect. Als het bij u niet werkt of als u teveel last hebt van bijwerkingen, kan de reumatoloog besluiten het gebruik van Methotrexaat stop te zetten.

Methotrexaat wordt behalve bij reumatische aandoeningen ook gebruikt bij kwaadaardige aandoeningen. Dan wordt echter een veel hogere dosis voorgeschreven. Methotrexaat is een geneesmiddel in de vorm van tabletten van 2.5 mg, maar kan ook via een injectie toegediend worden.

Het gebruik samen met andere geneesmiddel

In het algemeen kunt u Methotrexaat in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken.

In tegenstelling tot wat vaak in de bijsluiter staat of tot wat u in de apotheek wordt verteld, kunt u Methotrexaat **wel** gebruiken samen met NSAID's (ontstekingsremmende pijnstillers). Deze combinatie is vanwege de lage dosering namelijk **wél** verantwoord. U kunt Methotrexaat niet gebruiken samen met sommige antibiotica, onder andere Co-trimoxazol en Trimethoprim. Deze antibiotica worden meestal gebruikt bij long- of blaasontsteking.

Vertel uw huisarts en specialist daarom altijd welke geneesmiddelen u gebruikt.

Wijze van innemen

Methotrexaat kan bijwerkingen geven. Om de kans hierop te verkleinen, gebruikt u de tabletten maar 1 dag per week. Uw reumatoloog vertelt u hoeveel tabletten u op 1 dag in de week moet innemen. Tot en met 6 tabletten slik u de tabletten tegelijk door, tijdens de maaltijd, elke week op dezelfde dag en op ongeveer hetzelfde tijdstip. Vanaf 6 tabletten verdeelt u de tabletten over de ochtend en de avond tijdens de maaltijd. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel of water.

Het is belangrijk dat u ze niet breekt of kauwt, maar heel doorslikt.

Als u ontdekt dat u de tabletten vergeten hebt in te nemen, neem ze dan nog dezelfde dag of uiterlijk de volgende dag in. Ontdekt u het pas later in de week, sla dan uw tabletten voor die week over. Op de gebruikelijke 'slikdag' van de daarop volgende week neemt u weer de normale hoeveelheid tabletten in.

Er bestaat ook een mogelijkheid om het medicijn per injectie subcutaan (onderhuids) toe te dienen. Deze injectie wordt wekelijks gegeven.

Mogelijke bijwerkingen

In de bijsluiter van de apotheek staan alle bijwerkingen van Methotrexaat vermeld die ooit zijn voorgekomen.

Om de kans op bijwerkingen zoveel mogelijk te beperken wordt foliumzuur voorgeschreven. Bij gebruik van 1 tot 5 tabletten Methotrexaat per week gebruikt u 1 tablet Foliumzuur van 5 mg per week, 24 uur na de laatste Methotrexaat inname. Bij gebruik van 6 of meer tabletten Methotrexaat gebruikt u 2 tabletten Foliumzuur van 5 mg per week, 24 uur en 48 uur na de laatste Methotrexaat-inname.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- maag- en darmklachten zoals een vol gevoel, misselijkheid en braken, of diarree. Deze klachten kunnen verminderen door het gebruik van foliumzuur of het toedienen van MTX per injectie.
- huiduitslag, haaruitval, hoofdpijn of duizeligheid
- ontstekingen in het slijmvlies van de mond, zoals pijnlijke plekjes
- Keelpijn, regelmatig bloedneuzen en snel optredende blauwe plekken
- iets grotere vatbaarheid voor infecties zoals griep, bronchitis, long- of blaasontsteking
- stoornissen in de werking van de lever, hier merkt u niets van. Wel kan dit aangetoond worden bij bloedonderzoek. (Alcoholgebruik bij MTX verhoogt de kans op leverfunctiestoornissen.)
- kortademigheid of veel hoesten (dit kan wijzen op een zeldzame longafwijking ten gevolge van de Methotrexaat)

Als u veel last heeft van bijwerkingen, neem dan contact op met uw reumatoloog of reumaconsulent.

Controles

Om eventuele stoornissen in de werking van de lever en in de aanmaak van het bloed in een vroeg stadium te ontdekken, zal uw reumatoloog regelmatig uw bloed laten onderzoeken. Dit gebeurt in de eerste periode meestal elke 4 tot 6 weken. Hierna vinden de controles minder vaak plaats.

Effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Voor zover tot op heden bekend is, heeft Methotrexaat geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen. Het is erg belangrijk om uw reumatoloog te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent. Methotrexaat kan namelijk afwijkingen bij het ongeboren kind veroorzaken en de kans op een miskraam vergroten.

Vrouwen met een kinderwens moeten minimaal drie maanden voor ze zwanger willen worden stoppen met MTX. In de zwangerschap mag het middel niet gebruikt worden. Mannen met een kinderwens moeten eveneens drie maanden voor de beoogde zwangerschap van hun partner stoppen met MTX.

U mag MTX niet gebruiken als u borstvoeding geeft

Bij kinderwens dienen ook mannen die Methotrexaat gebruiken drie maanden vóór de beoogde zwangerschap met dit medicijn te stoppen. Het is dus belangrijk om tijdens deze periode en tijdens het gebruik van Methotrexaat een betrouwbaar anticonceptiemiddel te gebruiken. U mag Methotrexaat ook niet gebruiken als u borstvoeding geeft. Het is namelijk nog niet bekend of Methotrexaat risico's voor het kind heeft.

Aanvullende informatie

- wees voorzichtig met alcoholgebruik. In combinatie met het gebruik van Methotrexaat is de kans groter dat u stoornissen in de werking van de lever krijgt. Neem daarom niet meer dan één alcoholconsumptie per dag.
- als u een operatie moet ondergaan kan het wenselijk zijn om een week voor en na de operatie geen Methotrexaat te gebruiken. Dit is afhankelijk van het soort operatie. Overleg daarom met uw reumatoloog.
- heeft u nog vragen, stel deze dan gerust aan uw reumatoloog

Vragen

Het is van belang dat u juiste en duidelijke informatie heeft gekregen. Aan de hand van deze informatie beslist u, samen met uw arts, over uw behandeling. Heeft u na het gesprek met uw reumatoloog en na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust.

U kunt ook contact opnemen met de Reumaconsulent.

**Polikliniek reumatologie Rode Kruis Ziekenhuis:
0251-265212**

